

Η φιλοκαλική αναγέννηση της Λατρείας

/ [Πεμπτούσια](#)

Image not found or type unknown

[Προηγούμενη Δημοσίευση:<http://bitly.com/1feH9h2>]

Ορόσημο για τη Φιλοκαλική αναγέννηση είναι επίσης και η έκδοσι του Πηδαλίου. Σ' αυτό ο όσιος Νικόδημος συγκέντρωσε τους κανόνες των Αποστόλων, των οικουμενικών και τοπικών συνόδων και των αγίων Πατέρων, καθώς επίσης και τις εγκεκριμένες από την Εκκλησία ερμηνείες τους, στις οποίες πρόσθεσε και τις δικές του ερμηνείες. Το Πηδάλιον είναι πολύτιμος οδηγός όλων των ορθοδόξων Εκκλησιών μέχρι σήμερα.

Εκτός από τα πολλά άλλα πνευματικά και ερμηνευτικά έργα του αγίου Νικοδήμου εξαιρετικής σημασίας είναι και το Νέον Μαρτυρολόγιον και ο Συναξαριστής, που περιέχει τους βίους των αγίων του όλου ενιαυτού.

Επίσης και ο Αθανάσιος ο Πάριος έγραψε βίους αγίων και νεομαρτύρων και

μετάφρασε στην απλή γλώσσα Συναξάρια όλων των Κυριακών και των μεγάλων εορτών «αξιώσει και προτροπή» του Μακαρίου Νοταρά.

Η στροφή στους αγίους και μάρτυρας ως μοναδικούς παιδαγωγούς και φωτιστές είναι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της Φιλοκαλικής αναγεννήσεως. Αλλά η ενασχόλησι με τους βίους τους και οι εκδόσεις τους δεν είναι κάτι το τυχαίο. Στους διαφωτιστές της Ευρώπης οι φιλοκαλικοί Πατέρες αντιπαραθέσαν τους αγίους και στην κατά κόσμον σοφία την ένθεη γνώσι και εμπειρία τους.

Προβάλλοντας τους αγίους ως μοναδικά πρότυπα για την αληθινή αναγέννησι του ανθρώπου, οι φωτισμένοι αυτοί άνδρες ανανέωσαν στη συνείδησι του λαού και των μοναχών το θεσμό της πνευματικής πατρότητας ως ευαγγελικό μέσο αγωγής και πνευματικής προόδου μέσα στην Εκκλησία. Μόνο οι άγιοι «αναλαμβάνοντες την Χριστοθήθειαν» μπορούν να είναι πραγματικοί πατέρες και διδάσκαλοι και οδηγοί προς την αλήθεια και την αιώνια ζωή.

Με το πνευματικό και αναμορφωτικό έργο των διασκορπισμένων σε διάφορα μέρη έμπειρων Γερόντων του αγίου Όρους, όπως και των «στάρτσοι» στις σλαβικές ορθόδοξες χώρες (ιδιαίτερα στη Ρωσία), ανανεώθηκε αυτή την εποχή ο θεσμός του χαρισματούχου πνευματικού πατέρα και καθοδηγού, που πρόσφερε πλούσιους πνευματικούς καρπούς και προσφέρει ακόμα και σήμερα.

Το δεύτερο βασικό χαρακτηριστικό του Φιλοκαλικού κινήματος είναι η αναγέννησι της λειτουργικής ζωής και η ανάπτυξι της θεολογίας της Ορθόδοξης Λατρείας.

Η λατρευτική ζωή της Εκκλησίας είχε την εποχή αυτή δύο έξ ίσου σοβαρούς κινδύνους. Αφ' ενός να μετατραπή η Λογική Λατρεία από ζώσα θυσία σε τυπολατρία ή, όπως την ονόμασε ο Αθανάσιος ο Πάριος, σε «νεκρολογία», αφ' ετέρου να χωρισθή εκείνο το οποίο ονομάζουμε «κανόνα πίστεως», δηλαδή το δόγμα, από τον «κανόνα προσευχής».

Στην πρώτη περίπτωσι έχουμε τυπική επανάληψι των ακολουθιών και εκτέλεσι των ιερών Μυστηρίων και ιεροπραξιών χωρίς εμβάθυνσι στο εσωτερικό νόημά τους. Έτσι τα δόγματα και η αλήθεια της Αποκαλύψεως μετατρέπονται σε αφηρημένες έννοιες και η Λατρεία αποκτά μαγικό και νεκροποιό χαρακτήρα.

Μία τέτοια στάσι έναντι της Λατρείας γίνεται αναπόφευκτα αιτία της άλλης εκτροπής που αναφέραμε, της πιο επικίνδυνης. Δηλαδή του χωρισμού του δόγματος από τη Λατρεία, του δόγματος από το λειτουργικό ήθος. Αυτή η στάσι δεν οδηγεί στην αναζήτησι του πραγματικού νοήματος της Λατρείας αλλά στην άρνησι της αξίας της και στη θεώρησι ότι η Λατρεία είναι «φλοιός» (η έκφρασι

είναι του Α. Κοραή) και δεν παίζει κανένα ουσιαστικό ρόλο.

[Συνεχίζεται]